

सन २०१३-१४ या वित्तीय वर्षाकरिता खावटी

कर्ज वाटप योजनेची अंमलबजावणी करणे.

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: खाकवा२०१२/प्र.क्र.२७७/का.३

मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२.

तारीख: २८ जून, २०१३.

वाचा —

- १) शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्रमांक: शाआशा-१६०१/प्र.क्र.४३/का.१३, दि.५ मे, २००१
- २) शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्रमांक: खाकवा-२००४/प्र.क्र.९६(भाग-२)/का.८, दि.२० जुलै, २००४.
- ३) शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्रमांक: खाकवा-२००५/प्र.क्र.८०/का.८, दि.२४ जून, २००५.
- ४) शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्रमांक: खाकवा-२००४/प्र.क्र.९६ (भाग-२)/का.८, दि.९ ऑगस्ट, २००५.
- ५) शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्रमांक: खाकवा-२००७/प्र.क्र.८२/का.८, दि.१९ मे, २००६.
- ६) शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्रमांक: याचिका-२००७/प्र.क्र.१४६/का.८, दि.२४ मार्च, २००८.
- ७) शासन परिपत्रक आदिवासी विकास विभाग क्रमांक: याचिका-२००७/प्र.क्र.१४६/का.८, दि.३० मे, २००८.
- ८) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ मर्या., नाशिक यांचे पत्र क्र.- आविम/विप/खाकवा/उदिष्ट/५२५१(१)/३, दि.१/३/२०१३.

प्रस्तावना:-

आदिवासी भागात सावकार व व्यापाच्यांकडून होणारी आदिवासी लोकांची पिळवणूक थांबविण्यासाठी महाराष्ट्र आदिवासी आर्थिक स्थिती (सुधारणे) अधिनियम, १९७६ पारित करून सावकारी बंद करण्यात आली. तसेच पावसाळ्यात जून ते सप्टेंबर या कालावधीत रोजगार उपलब्ध होत नाही म्हणून आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील आदिवासी (अल्प भूधारक, भूमीहीन व शेतमजूर) यांना आर्थिक अडचण निर्माण होऊ नये म्हणून सन १९७८ पासून खावटी कर्ज योजना सुरु करण्यात आली आहे. सदर

योजना महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ मर्या., नाशिक यांच्यामार्फत राबविली जात आहे. यासाठी शासनाकडून आदिवासी विकास महामंडळास निधी उपलब्ध करून दिला जातो.

शासन निर्णय—

सन २०१३-१४ या वित्तीय वर्षासाठी ७७,४८६ आदिवासी कुटुंबांना खावटी कर्ज योजनेतर्गत कर्ज वाटपाचे उद्दिष्ट निश्चित करण्यात येत आहे. सदर वित्तीय वर्षात खावटी कर्जाचे वाटप करण्यासाठी लाभार्थी निवडीची कार्यवाही तात्काळ सुरु करण्यात यावी. निवड करण्यात आलेल्या लाभार्थ्यांना खावटी कर्जाचे वाटप त्वरीत पूर्ण करण्यात यावे.

२. खावटी कर्ज वाटप योजनेची अंमलबजावणी करतांना आदिवासी विकास विभाग शासन निर्णय क्रमांक: खाकवा-२००४/प्र.क्र.९६(भाग-२)/का.८, दि.२०/७/२००४ मधील तरतूदींचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.

३. उपरोल्लेखित ७७,४८६ लाभार्थी निश्चित करतांना शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्र. खाकवा-२००४/प्र.क्र.९६(भाग-२)/का.८, दि.२० जुलै, २००४ नुसार आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील ५ संवेदनशील जिल्हे व उर्वरित १० आदिवासी जिल्ह्यातील तसेच आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील आदिवासी लाभार्थ्यांची निवड खालीलप्रमाणे करण्यात यावी.:—

अ) आदिवासी उपयोजनेखालील अतिसंवेदनशील जिल्हे.

अ.क्र.	जिल्हा	प्रादेशिक कार्यालय	लाभार्थी उद्दिष्ट संख्या
१	ठाणे	जळहार	१३१३०
२	नाशिक	नाशिक	१३०००
३	नंदुरबार	नंदुरबार	१२०००
४	अमरावती	धारणी	१००००
५	गडचिरोली	गडचिरोली	३१९३
एकूण			५१३२३

(ब) आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील उर्वरित जिल्हे.

अ.क्र.	जिल्हा	प्रादेशिक कार्यालय	लाभार्थी उद्दिष्ट संख्या
१	रायगड	जळहार	४९९
२	जळगाव	नंदूरबार	१०००
३	अहमदनगर	जुन्नर	४०००
४	पुणे	जुन्नर	११००
५	नांदेड	यवतमाळ	१५२०
६	यवतमाळ	यवतमाळ	३१००
७	गोंदिया	भंडारा	२७३१
८	नागपूर	भंडारा	५००
९	चंद्रपूर	चंद्रपूर	१८७५
१०	धुळे	नंदूरबार	५०००
एकूण			२१३२५

क) आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील जिल्हे.

अ.क्र.	जिल्हा	प्रादेशिक कार्यालय	लाभार्थी उद्दिष्ट संख्या
१	रत्नागिरी	जळहार	४००
२	सिंधुदूर्ग	जळहार	१६८
३	बुलढाणा	धारणी	१५००
४	अकोला	यवतमाळ	५००
५	वाशिम	यवतमाळ	९२०
६	परभणी	यवतमाळ	११०
७	हिंगोली	यवतमाळ	७४०
८	वर्धा	यवतमाळ	५००
एकूण			४८३८

जिल्हानिहाय उद्दिष्टांचे तालुकानिहाय उद्दिष्ट निश्चित करण्याची कार्यवाही संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प व अपर आयुक्त, आदिवासी विकास यांनी कुटुंबसंख्येच्या प्रमाणानुसार करावी.

खावटी कर्ज योजनेखाली द्यावयाच्या लाभाचा दर खालीलप्रमाणे आहे.:-

अ.क्र.	युनिटची संख्या (कुटुंबातील व्यक्तींची संख्या)	कर्जाचे दर
१	१ ते ४ पर्यंत	रु.२,०००/-
२	५ ते ८ पर्यंत	रु.३,०००/-
३	८ पेक्षा जास्त	रु.४,०००/-

४. शासन निर्णय आदिवासी विकास विभाग क्रमांक: खाकवा-२००४/प्र.क्र.९६(भाग-२)/का.८, दि.२० जुलै, २००४ मध्ये खावटी कर्जाचे वाटप ५०% वस्तुरुपात व ५०% रोख स्वरूपात करावे असे निर्देश आहेत. तथापि, सन २०१३-१४ या वर्षाकरिता खावटी कर्जाचे वाटप १००% रोखीने करण्यात यावे. रोख स्वरूपातील रक्कम लाभार्थी कुटुंबातील महिलेच्या नावाने राष्ट्रीयीकृत बँकेमध्ये बचत खाते उघडून त्यात R.T.G.S.द्वारे भरण्यात यावे. ज्या ठिकाणी १० कि.मी.पर्यंत कोणतीही राष्ट्रीयीकृत बँक नाही तेथे सहकारी बँकेत खाते उघडून खावटी कर्जाची रक्कम चेकने देण्यात यावी. लाभार्थी कुटुंबात महिला सदस्य नसेल तरच पुरुष सदस्याचे नावाने बचत खाते उघडवे.

५. सन २०१३-१४करिता खावटी कर्जाकरिता निश्चित करण्यात आलेल्या ७७,४८६ लाभार्थ्यांकरिता रु.२३.२५ कोटी इतका निधी खर्च होईल असे अपेक्षित आहे. सन २०१२-१३ मध्ये खावटी कर्ज योजनेसाठी शासन निर्णय क्रमांक- खाकवा-२०१२/प्र.क्र.६५/का.३, दि.२१/५/२०१२ अन्वये रु.१२० कोटी इतका निधी मंजूर करण्यात आला होता. या निधीतून रु.५२.८० कोटी (अक्षरी रूपये बावन्न कोटी ऐंशी लक्ष फक्त) रक्कम खर्च झालेली नाही. या अखर्चित निधीतून वर नमूद रु.२३.२५ (अक्षरी रूपये तेवीस कोटी पंचवीस लक्ष फक्त) कोटींचा खर्च भागविण्यात यावा.

६. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.३६२/व्यय-१४, दिनांक ४/६/२०१३ अन्वये प्राप्त झालेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१३०६२८१५००३८६४२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(चं.ज.देशपांडे)

उप सचिव

प्रत,

१. मा.मंत्री (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
२. मा.राज्यमंत्री (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
४. अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
५. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. प्रधान सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. प्रधान सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. प्रधान सचिव, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. प्रधान सचिव, महिला व बालविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. प्रधान सचिव, महसूल व वन विभाग (वने), मंत्रालय, मुंबई.
११. प्रधान सचिव, महसूल व वन विभाग (महसूल), मंत्रालय, मुंबई.
१२. प्रधान सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. प्रधान सचिव, सहकार व वस्त्रोदयोग विभाग (सहकार), मंत्रालय, मुंबई.

१४. महासंचालक, आरोग्य सेवा, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१५. आयुक्त, आदिवासी विभाग, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.
१६. आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे
१७. सहकार आयुक्त, पुणे.
१८. सर्व विभागीय आयुक्त.
१९. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ मर्या., नाशिक.
२०. सर्व जिल्हाधिकारी.
२१. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद.
२२. सर्व अपर आयुक्त, आदिवासी विकास.
२३. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर.
२४. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर.
२५. सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प.
२६. वित्त विभाग (अर्थसंकल्प-३/१७/व्यय-१४/अर्थोपाय/कोषा प्रशासन-५), मंत्रालय, मुंबई.
२७. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई.
२८. जिल्हा कोषागार अधिकारी, नाशिक.
२९. संचालक (लेखा व कोषागारे) संगणक कक्ष, नवीन प्रशासन भवन, मुंबई.
३०. महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ मर्या., नाशिक.
३१. सर्व प्रादेशिक व्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ मर्या., नाशिक.
३२. सर्व उपसचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३३. सर्व कार्यासने, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३४. संगणक समन्वयक, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३५. निवडनस्ती, कार्यासन-३, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.